

Co všechno lze díky tomu vyčíst za nesmyslny a kuriozity ve výkazech/výměrech, by se dalo popisovat velmi dlouho a rozhodně by si to nezadalo s pracemi z pověstného Chocholouškova ústavu. Jako by si z toho někteří projektanti dělali ironicky zoufalou legraci. A není divu. Z praxe jich totiž naprostá většina už předem ví, že:

- vybraný zhotovitel stavby či rekonstrukce bude (čest výjimkám!) vybrán především na základě nejnižší nabídnuté ceny, popř. také nejkratšího termínu provedení díla;
- generální zhotovitel to provede tak, aby i on sám na tom co nejvíce vydělal, tudíž z pozice velké stavební společnosti velmi tvrdě, někdy až sprostě „ořeže“ podmínky pro své subdodavatele, kam zpravidla spadá i elektro, opět i zde, čest výjimkám!);
- subdodavatel, aby také v rámci pudu sebezáchovy ještě něco málo „urval“, musí patřičně zredukovat svoje představy o jedné ze svých parádních referencí a chloubě svého vypiplaného díla; taktéž tedy volí komponenty a celkové řešení takové, aby to nakonec tak tak prošlo.

Zůstávají tedy pouhá tři základní kritéria:

1. přebírající musí žít během předání v přesvědčení, že zrovna tak má hotové dílo vypadat,
2. musí se zajistit bezpečnostně-normativní opatření,
3. nenabít si „hubu“ a do velkého minusu nevyplnit vlastní konto opravami během záruční doby.

Na víc nejsou peníze.

Také projektant tedy ví, že zabývá se konkrétními výrobky a komponentami, které v okolní záplavě zmetků a krátce fungujících napodobenin ještě stojí za pozornost, nemá díky zmiňovanému § 44, o stanovení technických podmínek, smysl. Tyto výrobky jsou navíc dražší, a proto mají menší šanci na úspěch v krátkozrakých, téměř čistě cenových soutěžích. Veškeré studium kvalit, užitných možností, parametrů a provozních referencí drtivě většiny komponent a zařízení tak přichází vničit.

Ztrácí se motivace něčím se hlouběji zabývat a vytvářet hodnotnější díla či nastavovat laťky výše. Z kreativní tvůrčí práce se stává stále více jen stres z ohromného množství práce za neúprosně krátkého časového

limitu. A také pocit zmaru ze zbytečné projektantské práce, která poslouží téměř jistě jen jako pouhý námět pro improvizaci montážní firmy. Ale, jak bylo konstatováno úvodem, beztak na kvalitní projektovou dokumentaci nejsou nasmlouvány peníze, a především potřebný čas.

Z toho tedy vyplývá, že by situaci napomohla alespoň částečně vyřešit následující opatření:

- Umožnit opět projektantům uvádět do svých návrhů konkrétní zamýšlené prvky. Nelze pochopitelně naopak přehlížet požadavek na regulérnost soutěžních podmínek a zvýhodňovat některé dodavatele prvků, komponent, zařízení atd. proti jiným. Proč však ale neupřednostňovat poctivé výrobce proti těm nepoctivým. Je totiž rozdíl mezi obchodním zastoupením a vlastním výrobcem požadovaných předmětů, což jakoby tvůrcům zákona o zadávání veřejných zakázek unikalo. Je to, pravda, nemálo problematické a těžké nalézt ideální řešení. Nicméně jako optimum a východisko bych oproti nekompromisnímu zakazu uvádění veškerých typových označení viděl opak – chápání projektové dokumentace (tedy i s výslovnou zmínkou) jako *referenční modelové projektové dokumentace*. Každý potenciální dodavatel by měl tudíž možnost volit své ekvivalentní řešení nejpravděpodobněji na základě svého obchodního zastoupení. Z této dokumentace by měl možnost seznámit se velmi podrobně se záměry autora. I ocenění dodávek by bylo snazší a souměřitelnější. Menší zlo než dosavadní stav to podle mého soudu rozhodně je.
- Poskytnout dostatek času projektantům na detailní vypracování projektové dokumentace a zajistit na to finanční prostředky. Jak na to? Zatlačit, aby investor požadoval opravdu kvalitní detailní prováděcí dokumentaci i v oboru elektro, byť je dosud většinou přesvědčen, že ty náznaky rozvoďů, co má ve skříni v deskách, jsou jen pro zabírání tohoto vnitřního prostoru. Názor změní, až jednoho dne neproběhne hladce kolaudace, jelikož bude chybět odpovídající projektová dokumentace. Jenže, který revizní technik si toto vezme na triko? Lidí bez práce je stále dost, že? A také, který rozpočtář si na začátku procesu dovolí

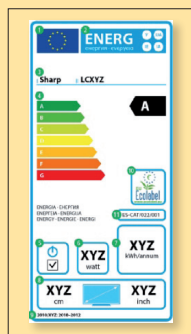
smést ze stolu nedostatečně vypracované výkazy/výměry a s tím i příslušné výkresy? Zde je to začarovaný kruh, který se asi bez drobné úpravy legislativy nezmění. Vždy to někdo podleze. Ale kdyby tak byla nějaká možnost, aby se potenciální uchazeči o zakázku domluvili a svorně investovali hodili těsně před procesem zadávacího řízení realizace na hlavu opravdu špatně a nedostatečně vypracovanou dokumentaci, mnohé by se mohlo změnit. Stanovit minimální lhůty, které by měl mít každý článek v projektovém řetězci k dispozici, by bylo hezké. Přiznávám ale, že nevím, podle jakého klíče nezbytnou dobu určovat. Jenomže to, že by si investor lálal předem hlavu s tím, aby zadání projektové dokumentace zajistil s velkým předstihem, je docela utopie. Vždyť těch, co po tom kšeftu rádi hrábnou, je i tak nemalý zástup.

No a tak trochu mimo, byť jen zdánlivě: Finančních prostředků na investiční akce je stále méně, nebo alespoň to tak vypadá. Škrťá se v rozpočtech bez valného rozmyslu rukou neodborníků kde co, a tak se i mnohdy nabízí otázka – má cenu za těchto škrťů opravdu budovat? Když ano (vždyť už se na to přeci sehnaly peníze z unie), hledí se, aby to vyšlo co nejlevněji, naneštěstí však až na úkor hranic využitelnosti, spolehlivosti a vůbec celkové kvality. V atmosféře, kdy státního investora zajímá pouze nejmenší číslo v sumační kolonce dodávky (alespoň se na to vymlouvá, že musí, jinak jej současní novináři roznesou na kopytech), generální dodavatel jde pouze po nejmenší ceně subdodávky a co nejdelší záruční době (ten se na nic nevymlouvá, jen si to jednoduše určí), je nekonkrétní projektová dokumentace velmi dobrým pomocníkem.

Tak nevím, ale mnozí mi jistě dáte za pravdu, že současný stav hospodaření a způsob tlaků (nejen) na projektové práce není moc dobrý. Určitě by to stálo alespoň zpočátku za rozsáhlejší a častější výměny názorů na nějakém z diskusních serverů, zaměřených na elektroinstalace. Posbírat další náměty na zlepšení a zkoušet nějakým způsobem je uvést do praxe, by rozhodně stálo za to. Máte na to podobný názor? ☒

■ Energetický štítek EU

Úspora energie je něco více než jen současný trend. Když si spotřebitel vybírá elektronické přístroje, vyhledávají spotřebiče s malou spotřebou energie. Tento typ informace je k dispozici pro mnoho domácích spotřebičů již několik let v podobě Evropského energetického štítku. Uvedené faktory jsou důležité i při koupi televizoru. Energe-

tický štítek pro televizory zahajuje se sedmi třídami energetické efektivity od A do G. Informace na štítku o spotřebě energie v různých provozních režimech je založena na jednotných standardech měření. Proto umožňuje srovnání televizorů různých značek a velikostí.

Popis polí na energetickém štítku:

- 1 – rámcová směrnice EU (platí pro domácí spotřebiče o roku 1992),

- 2 – jazyk štítku je univerzální,
- 3 – název značky a výrobku,
- 4 – třída energetické efektivity,
- 5 – spínač ZAP/VYP (ano/ne),
- 6 – spotřeba energie (W),
- 7 – roční spotřeba energie v kW-h při provozu čtyři hodiny denně (365 dní v roce),
- 8 – úhlopříčka obrazovky (cm/inch),
- 9 – název předpisu a rok zahájení povinného používání štítku,
- 10 – ekoštítek EU,
- 11 – registrační číslo ekoštítku EU.